

ERDÉLYI GAZDA.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
KÖZLÖNYE.

1890.

H 844

Huszonkettedik évfolyam.

SZERKESZTETTÉK :

GAMAUF VILMOS, BODOR LÁSZLÓ, SZAKÁTS PÉTER.

KOLOZSVÁRT
NYOMATOTT GÁMÁN J. ÖRÖKÖSEINÉL.
1890.

TARTALOM.

Oldal

I. Szerkesztőségi közlemények.

Előfizetési felhívás 1890-ik évre	1
„ „ 1891-ik „	447
Szives figyelembevételül	15
Köszönetnyilvánítás Gamauf Vilmostól	117

II. Egyletek, kiállítások, közintézetek, vegyesek.

a) Erdélyi gazdasági egylet gyűlései.

Meghívás közgyűlésre	86
„ „ (rendkívüli)	201
„ „ „	217
Egyleti közgyűlés márczius 30-án	130
„ „ (rendkívüli) június 22-én	233
Igazgató választmányi ülés 1889. decz. 15-én	10
„ „ „ „ 23-án	11
„ „ „ 1890. febr. 6-án	64
„ „ „ „ márcz. 9-én	111
„ „ „ „ márcz. 28-án	123
„ „ „ „ ápr. 13-án	159
„ „ „ „ május 12-én	189
„ „ „ „ május 29-én	207
„ „ „ „ július 23-án	287
„ „ „ „ okt. 9-én	385
„ „ „ „ nov. 12-én	425
„ „ „ „ decz. 8-án	448
Egyleti zárszámadás 1889-ről és 1890. évi költségvetés	137—144

b) Állatkiállítási szakosztály és a kiállítás.

Állatkiállítási szakosztály végrehajtó-bizottságának ülései febr. 14, aug. 13 és aug. 27-én	78, 311, 369
Állatkiállítási szakosztály ülései ápril 27, június 9 és július 23-án	162, 224, 273

A czukorgyárak ügyében. Pár szó br. Kemény Kálmánhoz (id. Zeyk József)	38
Az új miniszter!	85
Elnöki megnyitó a márcz. 30-iki egyleti közgyűlésen	104
Gyűjtsük a csontot!	110
A hasznos madarak védelme	125
A gazdasági egyletek jövője (Dr. Békésy Károly) I. II.	120, 149
A tojás megóvása a romlástól	177
A kolozsvári tenyészállatkiállítás	185
Az életképes „turi fanemesítő-egylet” (Szentgyörgyi Lajos)	186
Nincs többé filloxera?	192
Filloxera irtó szerek (dr. Szaniszló Albert)	201
Sáska- és hernyóvilág	209
Kolozsvári rózsakiállítás (Szentgyörgyi Lajos)	221
Erdély a bécsi gazdasági kiállításon (D. Jánosy A.)	237
A tojás megóvása a romlástól (Dr. B. F.)	244
A gazdasági egyesületek szövetkezete. I. II.	253, 269
A fejtés mestersége	259
A kolozsmonostori gazd. tanintézet évváró ünnepe (Sz.)	275
A hasznos madarak védelme (B. L.)	294
Kiállításunk küszöbén (Murányi József)	295
Földmívelési miniszterünk Kolozsvárott	303
Az idei kolozsvári kiállítás	306
Elnöki megnyitó beszéd (gr. Bánffy Gy.)	335
Gr. Bethlen András földm. miniszter látogatása a g. tanintézetnél	340
A próba-fejésekről (. . . i . . . s)	351
A szarvasbogár-lárváknak szénkénnel való pusztítása (K. . i)	359
A tejconserválás módjai (M. Sz.)	360
Tudnivalók (Sz. P.)	383
Erdély bortermelőihez	395
Tudnivalók (Sz. P.)	407
Az idők jele (—y)	414
Tudnivalók (Sz. P.)	422
Állami faiskola Erdélynek (—a —ó)	430
A filloxera-kérdés Erdélyben (Sz. Á.)	437
Utasítás a budapesti kereskedelmi muzeum állandó kereskedelmi tudósítói számára (Baross)	456
Körlevél a kereskedelmi muzeum kiállítóihoz (Német Imre)	458

b) *Földmívelés, növénytermelés, erdészet és gazdasági gépészet.*

Az erdélyi czukorrépa minősége. I. II.	17, 61
A czukorrépatermelésről (id. Zeyk József)	33
A korai vetés hátrányai (K. L.)	77
Czukorrépatermelési adataink (G. V.)	94

VI

	Oldal.
Termelő és gyáros!	106
Az őszi vetések tavaszi boronálása (F. É.)	109
A műtrágyáról (dr. Jánosy Antal)	191
A homokos talaj czélszerű művelése	243
A tarlók alászántása (Szakáts Péter)	272
Mikor szedje ki a kigazda a répát és hogyan rakja el?	358
Valami a lóhermag-termelésről (—y —l)	391
A kukoricza földjének előkészítése (Ruisz Gyula)	393
Az arankairtás egy módja (Lovasi Ákos)	439

c) *Allattenyésztés és állatgyógyászat.*

Az erdélyi ló a multban (Bányafy Frigyes)	25
A lovak jászolrágása (B F.)	46
A ragadós betegségek terjedése és annak korlátozása (Jakab L.)	71
Az erdélyi lótenyésztés és kereskedés emelése érdekében (id. gr. Bethlen Miklós)	217
Meszet a tyukólba	258
Az új széna kártékonyága a lovakra nézve	361
Hogyan kezelendők az anyakoczák, a melyek malaczaikat nem engedik szopni?	377
A szarvasmarha puffadása ellen	378
A tyukok rosz szokásai	378
Öt ünningseni haltenyésztő intézet (Mezei Gyula)	418

IV. *Konyha- és gyümölcskertészet.*

Pusztítsuk a hernyót (Szentgyörgyi Lajos)	42
A körtefajok váltakozó ize	45
Gyümölcsizelés (Szentgyörgyi Lajos)	63
A hernyózásról és a cserebogár irtásáról	89
A hernyóirtás új és egyszerű módja	109
A zöldségfélék oltalma a tavaszi fagy ellen (F. É.)	110
A száradófélben levő gyümölcsfák fölelevenítésmódja	128
A györgyfalvi jégcsapás	204
A „Bereczki gyümölcsstelep“ él tovább (Szentgyörgyi Lajos)	205
A gyümölcsfák között termeljünk-e másféle növényeket?	210
A trágyakezelés és a gyümölcsfák trágyázásáról. I. II.	228, 241
Penészgomba a burgonyán	242
A nyári hagymavetés	260
Gyümölcsünk értékesítése. I, II (gr. Schweinitz Gyula)	291, 343
A gyümölcsöjtványok körüli eljárás (Zonda László)	354
Gyümölcsstermelési törzskönyvek (dr. Nagy Mór)	388

V. Szőlőszet, borászat.

Palaczkokban erjedő borok kezelése (Sz. b. g. l.)	46
Nincs többé filloxera!	70
Borunk védelme	91
A szőlő peronosporája Kolozsvárt (dr. Szaniszló Albert)	341
Egy gyakorlati előadás	357
Szüretünk előtt (Szentgyörgyi Lajos)	372
Szüreti eredmények	402
Egy szőlőbetegség (dr. Szaniszló Albert)	440
A black-rot	453
Bortermelők szövetkezése	458

VI. Hivatalos közlemények, átiratok, hirdetések, felhívások.

Két pályakérdés	14
Az erdélyi czukorrépatermelés ügyében (Szabó József, Gamauf Vilmos)	49
Ugar és legelőkényszer	52
A hernyók pusztítása ügyében	76
Kőbányai sertésüzlet	81
Felkérés! (Szücs Mihály)	82
Könyvkiadó vállalatunk	82
Figyelmeztetés (Szabó József, Gamauf V.)	87
A miniszter válasza!	101
Miniszteri nyilatkozat	106
Tenyészmarhavásár N.-Szebenben. Rózsakedvelőknek	11
Pályázat a gazd. egyeslet titkári állására	124, 178, 193
„Nincs többé filloxera“	153
Utasítás a filloxerás szőlőknek szénkénnel való gyéritő kezeléséről	154
Indítvány a vidéki gazdasági egyletekhez (Hadviger Albert)	234
Pusztalánczi tejgazdasági szakiskola	238
A filloxera-irtó-szerekkel szédelgés ellen	255
A szőlő-vessző-forgalom szabályozása	256
Szőlővesszők díjtalan kiosztása	277
Az erdélyrészi nyolczadik tenyészállatkiállítás és a vele kapcsolatos mellékiállítások	279
Az erdélyi gazdasági egyeslet mélyen tisztelt tagjaihoz (Szakáts Péter)	285
Az immunis homoktalaju szőlőtelepek és a szőlővessző-forgalom	297
Felhívás a dinyetermelőkhöz (Baranyay István)	299
Értesítés a titkári hivatalról	369
Szőlővessző kereslet (Bethlen, miniszt.)	401
Az erd. gazd. egyesület gyümölcstermelési törzskönyveinek szabályzata (dr. Nagy Mór)	409

VIII

	Oldal.
Gyümölcsstermelési törzskönyv tervezet	410
A gyümölcsstermelő gazdaközönséghez (Albach Géza)	416
Az erdélyi bortermelők szövetkezete	417
Felhívás! és Aláírási felhívás a Kolozsvárt létesítendő „Erdély- részi bortermelők szövetkezete“ részvényeinek jegyzésére 441, 443	

VII. Szakirodalom.

Állategészségügyi törvényünk (Rónaky Kálmán könyve)	5
Állatvásár (Mutatvány Rónaky K. könyvéből)	6
Ismét egy naptár (Szentgyörgyi Lajos)	8
Egy könyv a lóról	31
Védekezés a filloxera és szőlőgomba ellen (Gyürky Antal műve)	194
A ló és annak tenyésztése (Kovácsi Béla és Monostori Károly)	194
Mezőgazdaságunk és gabnakereskedelmünk érdekében	194
A belügyminiszter és a szőlőtermelés	194
Földbirtokosok kézikönyve (Kassay Adolf)	209
Rövid gazdaságtan (Györffy János)	209
Az építkező gazda (Domokos Kálmán)	244
Falusi könyvtár	244
A kolozsmonostori gazd. tanintézet évkönyve	261
A mezőgazdasági növénytermelés általános alapismeretei (Szecsey István)	349
A czukorrépa és annak termelése (Rombay Dezső)	361
Tanulmány a takarmányneműek mesterséges eltartásáról (Hreb- lay Emil)	362
Szöleink újjáalakítása (Baross Károly)	404
Szőlészeti és borászati évkönyv (dr. Lónyay Ferencz)	404
Házi közlöny	445
A „Gazdasági mérnök“	459

VIII. Vidéki levelezés.

A csikmegyei gazdasági egylet	10
A nagy-enyedi értekezlet (id. Zeyk József)	87
Vidék. Cserhalomtáj (Vályi Elek) I. II.	245, 362
„ Máramarosmegye (Gyurka József)	345

IX. Szemle és vegyesek.

Szemle	126
Vegyes közlemények	129, 179, 195, 211, 229, 247, 263, 279, 300, 348, 363, 379, 403, 420, 443, 460.

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

Előfizetési és hirdetési díjak az erdélyi gazdasági egylet pénztárához Kolozsvárra czimzendők.

A hirdetési díjszabályzatról az erdélyi gazdasági egylet titkári hivatala ad felvilágosítást.

Előfizetési felhívás

az „Erdélyi Gazda“ és „Méhészeti Közlöny“

1890-ik évi folyamára.

Az „Erdélyi gazda“ és önálló melléklete a „Méhészeti közlöny“ az új évben is együttesen folytatják a pályafutást, azon érintetlenül maradt kedvezménnyel, hogy az erdélyrészi méhész-egylet tagjai úgy az *Erdélyi Gazdát*, mint a *Méhészeti Közlönyt* tagsági díjuk fejében díjtalanul kapják.

Az „Erdélyi gazda“ és „Méhészeti közlöny“ az 1890-iki XXII-ik évfolyamban is havonként kétszer: minden hó 1-én és 15-én fog megjelenni a főlap egy, a melléklet $\frac{1}{2}$ ivnyi terjedelemmel; előfizetési ár egész évre két forint, féléves vagy negyedéves előfizetéseket nem fogadunk el.

Hogy azonban e lapoknak terjedése és éppen azon körökbe való eljutása, melyek vagyoniilag korlátoltabb helyzetben vannak, még inkább biztosítva legyen, az igazgató választmány azon kedvezményt nyújtja, hogy községek, községi előljárók, körjegyzők, lelkészek, iskolák és tanítók, valamint az Erdélyben fennálló gazdasági egyletek tagjai az „Erdélyi gazda“ és „Méhészeti közlöny“ egész évi folyamát

 egy forint 50 krajczárért rendelhetik meg, ha ezen összeget legkésőbb 1890 január hó 31-ig

Kolozsvárra, az erdélyi gazdasági egyesület pénztárának czimezve és *bérmertve* — legcélszerűbben póstautalvánnyal — beküldik. A pontos megrendelést annyival inkább kérjük, mert felesleges példányokat nem nyomathatunk és így a későn jelentkezők csonka évfolyamot kapnak.

Külön a főlapra, vagy külön a mellékletre előfizetni nem lehet.

Gyűjtőknek minden tíz egyszerre beküldött (akár 2, akár 1 frt 50 kros) előfizetés után egy-egy tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Olcsó hirdetési rovatunkat ajánljuk az eladók és vevők szives figyelmébe: **egyleti tagok 25⁰/₁₀₀ díjkedvezményben részesülnek.** A hirdetési díjak szintén az **egyleti pénztárhoz** küldendők be.

Kolozsvárt, 1889. december 15-én.

Az erdélyi gazdasági egyesület igazgató választmánya.

A keresztesi cukorrépa-termelésről

lapunk múlt évi 23-ik számában terjedelmes jövedelmi kimutatást közöltünk, melynek megczáfolásául két nyilatkozat áll előttünk: egyet maga az illető tulajdonos ur adott ki, a másikat eredetileg hozzánk legkiválóbb gazdáink egyike küldötte. Nem fűzünk az elmondottakhoz semmi megjegyzést, beszélnek azok elég világosan magukra is; de azt már komolyan óhajtjuk, hogy az alaposság megnyerő látszatával gazdaközönségünk máskor tévutra ne vezetessék!!!

I.

Hivatkozva Székely Sándor ur keresztesi gazdatisztem által közzétett, a cukorrépa-termelésre vonatkozó cikkére: a nagyérdemű gazdaközönség érdekében is kötelezve érzem magam, saját tapasztalataim, illetve a keresztesi gazdaságomban termelt cukorrépa-hozamról, vonatkozólag Székely Sándor ur cikkére, a helyes mérleget fölállítani. Ugyanis Székely Sándor ur kimutat 10 k^{aj}. hold cukorrépa-termelés után tiszta hozamot 461 frt 98¹/₂ krt. Ezen összegbe azonban első sorban is nincs beleszámítva az, hogy azon 1839 munkás, kik a négyszeri kapálást, a répakiszedést és ugyanazok kellő megtisztítását végezték, udvari élelmezésben részesültek, ez pedig semmi körülmények között sem hiányozhatik, ezen 1839 munkás napi élelmezését személyenként csak 12 krajczárba is számítva, kiteszen 220.68 forintot. Másodszor a kiszedett répának a tordai vasuti állomásra való szállítását, azaz 3

kilométernyi távolságra, szekerenként átlag 14 mm. terüvel, nincs az a fuvaros, ki ezen munkát 1 frt minimalis béren alól teljesítse, a mi 105 szekér után kitesz 105 frtot, nem pedig mint Székely ur által számítva volt a 40 krt szekerenként; a különbözet tehát itt is 63 frt. Hozzáadva a 220 68 frt élelmezési költséget, lesz 283 68 frt. Leszámítva ezt a Székely Sándor ur által kimutatott tiszta hozamból, a 461 frt 98 1/2 krból, maradt tehát valóságos tiszta hozam, vagyis 178 30 forint jövedelem, azaz holdanként 17 frt 83 kr. Tekintve ez összeget, bátran el merem mondani, hogy ez ily terhes és a gazdának minden idejét igénybevevő munkák után „édes kevés“; lehet, hogy az idő viszontagságai következtében talán nem úgy sikerült, mint kellett volna; de általános véleményt, hogy adhasson az ember, arra nem egy, de hosszú évek tapasztalatai szükségesek. E néhány soraim céljai csakis a Székely Sándor gazdatiszt ur által „hibásan“ kiutatott magas holdankénti hozammal szemben tisztelt gazdatársaimat fölvilágosítani.

Kolozsvár.

Tamási Péter, keresztesi birtokos.

II.

Az „Erdélyi gazda“ idei 23-ik számában a keresztesi cukorrépa-termelésről adatok közöltettek, azon megjegyzéssel, hogy azok „alaposa k.“ Méltóztassék megengedni, hogy ezen „alaposságra“ nézve némely kételyeimet kifejezzem.

A tájékozatlanabb gazdák érdekében szólalok fel és minthogy az „Erdélyi gazda“ első sorban épen ezek érdekeit van hivatva támogatni és midőn szigoruan tárgyilagos leszek: hiszem, hogy lesz szíves soraimnak helyet adni.

Az említett adatok bevételi részére csak annyi megjegyzésem van, hogy 50,000 kg. levél- és répahulladék ára, 100 kilónként 20 kr.-jával, nem 125, hanem csak 100 frt, tehát az adatok alapossága már ezen egy tételnél is 20%-ot vesz. Ezt pedig nem lehet megczáfolni, mert 500 szorozva 20-al, mindig csak 10,000 és nem 12,500. A bevételnek felszámítás szerinti összegéből is levonandó tehát 25 frt.

A kiadás tételeinél mellőzöm a vetőmagot, mert nem emlékezem biztosan, hogy az valjon a következő években is ingyen adatni köteleztetett-e? Ha nem adatik ingyen, ez is holdanként körülbelül 5 frttal emeli a kiadások összegét. De már a második tételt, a trágának semmibe számítását mellőzni lehetetlen.

Hiszen már a közlemény első bekezdése is mondja, hogy ama

termelésre „ez évben jól trágyázott talaj volt használva;“ a trágyának pedig ma már mindenütt értéke van, mit feltétlenül a kiadási rovatra kell venni, arányos részben még akkor is, ha a trágyázás az előnövény alá eszközöltetett volt. Tegyük fel tehát, hogy az irt „jó trágyázás“ a 10 holdra 2000 mmázsa istálló-trágyát vett igénybe s számítsuk ennek értékét mmázsként, fuvarozással együtt, csak 15 krba: a 10 hold trágyázási költsége czimén 300 frt veendő fel, minek 50%-a, tehát 150 frt az első év terhére, a répa számlájára irandó.

A negyedik tételnél kétszeri boronálás czimén 8 frt van felszámítva. Egy fogat megboronál 10 órai munkaidő alatt 3 holdat; ennek napszámháza 1 frt 50 kr; tehát 10 holdnak kétszeri boronálására 10 frt kiadás számítandó.

Az ötödik tétel alatt kétszeri hengerezésre 3 frt 40 kr. számítatik. Egy fogat meghengerez 10 óra alatt 5 holdat; bére 1 frt 50 kr; tehát 10 holdnak kétszeri hengerezése 6 frt.

A hetedik tétel számítási alapját s az elért eredményt nem vagyok képes megérteni. Mert midőn a bevételi czim alatt 1404 mmázsa cukorrépa, 500 mm. levél- és répahulladék, 491 mm. répaszelet és 84 mm. gyári répa-iszap, tehát összesen 2479 mmázsa termény van felszámítva, mit részben a répaföldről a vasúthoz, részben a répaföldről, illetőleg a vasutól haza kell szállítani: a felszámított 105 szekérré egyenként 23.61 mmázsa teher jutna, mit egy fogat — különösen puha szántóföldön — egyáltalában nem bírhat meg, s ha megbirna is, nem lehetne ilyen fuvarnak díját 40 krba számítani. Egy szekérré — szántóföldön — legfönnebb 10 mm. terhet lehet számítani s így a 2479 mm. teherre legalább 248 szekér szükséges. Ezeknek bérét 40 krjával számítani csak azon rendkívül kivételesen kedvező esetben lehet, ha minden fogat legalább háromszor fordulhat egy nap alatt és ezen kedvező esetben is a „hordás“ költsége nem 42 frt, hanem 99 frt 20 kr. És még ekkor is felszámítatlanul maradt a felrakáshoz és lerakáshoz szükséges kézi erő.

A nyolcadik tétel alatt egy napszám bére 32 krba számítottatik, mi valószínűleg tévedés, mert egy kapás napszám bére, az éllemezéssel együtt, legalább is 45 kr. Ezen összeg szerint az irt 636 kapás napszám bére 286 frt 20 kr.

A kilencedik tétel alatt egy napszám bére $22\frac{3}{4}$ krba van számítva. Az őszi napszámháza is — éllemezéssel együtt — számítani kell legalább 35 krba s így 421 frt 14 kr. kiadás jó ki.

A többi tételhez nincs megjegyzésem s ha a fönnebbieket alapján már most a bevételeket és kiadásokat összeszámítjuk, nem 1264 frt 77¹/₂ kr. bevétel s 802 frt 79 kr. kiadás jó ki, miként ez az „Erdélyi gazda“ 23-ik számában közölve van, hanem 1239 frt 77¹/₂ kr. bevétel és 1244 frt 54 kr. kiadás mutatkozik.

Igy tehát 10 holdnyi cukorrépatermelésnél 4 frt 76¹/₂ kr. veszteség volna. Lehet azonban, hogy közlő ur az épülettőke kamatát igen magasra számította, sőt ez a kiadási tétel el is maradhat, mert épületre nincs szükség. Ez esetben nem volna veszteség. Sőt ha a trágyát — a mint tulajdonképen kell is — nem a répa alá, hanem ennek előnövénye alá alkalmazzuk, ezen esetben a répa számlájára a trágyaértéknek csak 30⁰/₁₀-ka, tehát csak 90 frt irandó s így még marad is némi tiszta haszon, t. i. holdankint 13 frt 50 kr. De csak kedvező körülmények között.

Mindenesetre tény az, hogy minden tényezőt és talajunk kiszárolását is számításba véve, 75 kros beváltási árak mellett a cukorrépatermelés épen nem fényes gazdasági üzlet; sőt azon gazdáknak, hol a napszámber magas és hol a répahordó szekér a vasúthoz, egy nap alatt, legalább kétszer nem szállíthat répát: biztos bukás.

A tájékozatlanabb gazdáknak tehát nagyon rossz szolgálatot teszen az, ki helytelen számítások alapján egekig magasztalja a cukorrépatermelés jelenlegi viszonyait.

Számítsunk helyesen.

Sz.-Udvarhely.

Szent-Királyi Árpád.

Állategészségügyi törvényünk.

Egy hasznos és czélszerű füzetet tett közzé az állategészségügyi törvényből kifolyólag Baranyavármegye egyik fiatal, törekvő tisztviselője: Rónaky Kálmán. Az 1888-ik évi VII-ik törvényczikk az állategészségügy rendezéséről szól s főadata az állattenyésztést — a földművelés egyik legfontosabb tényezőjét — minden ágában elősegíteni. A cél elérésére a legtágabb körben történik az intézkedések végrehajtása és ellenőrzése. Így a többi között a községi előljáróságnak és a népnek is sok feladatot és tudnivalót tűz ki. Miután ezen törvény tárgyánál fogva terjedelmes és így nem igen van módjában az egész nap munka mellett levő községi lakosságnak tanulmányozni és kivenni belőle azt, mi őt illeti, — elismerésre méltó munkát végzett Rónaky Kálmán azzal, hogy a törvényből és a kapcsolatosan kiadott ministeri

rendeletekből rendszeresen összeállította — kérdés és felelet alakjában — azt, mit a községi előljárásnak és a népnek (általában minden állatbirtokosnak) okvetlen tudnia kell. A mű a nemes czélnak megfelelőleg világos nyelven, megérthető alakban ügyesen van összeállítva és beosztva, úgy, hogy azonnal meg lehet találni és érteni az egyes dolgokat és így csak dicséret illeti szerzőjét, ki a gyakorlatból szerzett tapasztalatait ily módon óhajtja a népnek jóvoltáért alkalmazni. A mű 36 oldalon 8 fejezetből áll és pedig: 1.) A marhalevél kezelése. 2.) Allat-vásár. 3.) A mészárosok és marhakereskedők ellenőrzése. 4.) Az eladásra kerülő hus ellenőrzése. 5.) Pásztorok és legelők. 6.) Marhahajtás és szállítás. 7.) Az állatok betegsége és elhullása. 8.) Büntetés. Melegen ajánljuk e hasznos füzetet a főszolgabiráknak, jegyzőknek a nép közti terjesztésre és minden állatbirtokosnak a megvételeire. Valentin Károly Fia bizományában jelent meg Pécsen és egy példány ára 35 kr.

Állat-vásár.*)

Milyen állatok nem hajthatók az állat-vásárra?

— Szabályszerű marhalevél nélküli vagy egészségi szempontból kifogás alá eső jószágot állatvásárra nem szabad hajtani.

Szekérbe fogott állat hajtható-e az állat-vásárra?

— Szekérbe fogott állatot az állat-vásár helyére nem szabad hajtani. —

Mi történik azon állattal, mely marhalevél nélkül vagy hiányos marhalevéllal hajtatik az állat-vásárra?

— Marhalevél nélkül vagy hiányos marhalevéllal érkező állat a vásártérre nem bocsájtatik, hanem azt az ellenőrző közegek letartóztatják s e célra rendelt helyen őrizet alá veszik. A tartási költségek a tulajdonost terhelik. Ezen eljárásról az első foku hatóság (főszolgabíró, rendőrkapitány) azonnal értesítendő. — Ha a tulajdonos 8 nap alatt az állatról szabályszerű marhalevelet nem mutat föl, illetve tulajdonjogát más módon nem igazolja, az állat gazdátlan jószágként tekintetik és elkoboztatván, az államkincstár javára elárvereztetik.

Mit kell tudni az eladónak és a vevőnek?

— Úgy az eladónak, mint a vevőnek tudnia kell, hogy állatot

*) Mutatvány Rónaky Kálmánnak fentebb ismertetett füzetéből.

marhalevél nélkül sem eladni, sem venni (cserélni) nem szabad. Továbbá, hogy tartozás vagy más egyéb fejében a marhalevelet visszatartani nem szabad, hanem a marhalevelet át kell adni az állattal együtt; s tudni kell azt is, hogy a tulajdon átruházást azonnal reá kell vezetetni a marhalevéltre. —

Mi a teendője azon egyénnek, ki állatot vásárra hajt?

— Ha valaki lovat, szarvasmarhát, juhót, kecskét vagy sertést állatvásárra hajt, úgy az illetőnek kötelessége az állat marhalevelét a vásárra hajtás előtt, a marhalevelek kezelőjéhez elvinni s ott bejelenteni, hogy melyik vásárra szándékozik az állatot hajtani. Ha az állat saját nevelése s még nem váltott róla marhalevelet, úgy marhalevelet állittat ki, melynek utolsó rovatában jelölendő meg a vásár helye. —

Mi a teendője a marhalevelek kezelőjének, ha valaki jelenti, hogy állatot vásárra akar hajtani?

— A marhalevél kezelője, ha hozzá marhalevelet visznek az állatnak vásárra hajtása előtt, megújítja az egészségi bizonyítványt s reá vezeti a vásárhely nevét (az irányítást).

Mi a legczélszerűbb eljárás a marhalevél kezelése körül az egészségi bizonyítvány és irányítás reá vezetésénél?

— Miután a marhalevél kezelése körül pontosan kell eljárni, a tévedés és hibázás elkerülése végett legczélszerűbb, ha a marhalevél kezelő saját községe nevére ellátva bélyegzőt csináltat az egészségi bizonyítvány és az irányítás reá vezetésére, s ezt minden vásárra jelentkezés alkalmával a marhalevéltre reányomja, kitölti és aláírja. —

Például: Szilvás község részére készített bélyegző mintája a következő:

Az egészségügyi bizonyítvány 10 napra megújittatik; irányítás

Szilvás, 18____év_____hó_____n.

Ezen bélyegző-lenyomat például a pécsi állat-vásárra 1889 nov. 12-én kitöltve a következőleg töltendő ki:

Az egészségügyi bizonyítvány 10 napra megújittatik; irányítás
Pécs.

Szilvás, 1889. évi november 12-én.

Bene Ferencz, bíró.

Ha új marhalevél állittatik ki, úgy az irányítás (a vásár helyének megnevezése) a marhalevél utolsó rovatába irandó. —

Mi a kötelessége az előljáróságnak az állatvásárra vonatkozólag?

— Az előljáróságnak kötelessége gondoskodni, hogy a vásáron állatorvos legyen jelen. Ha hatósági állatorvos nincs, úgy magán állatorvos hivandó meg. — Intézkedni kell továbbá arról az előljáróságnak, hogy az állatvásár bejárójánál bizalmi férfiak legyenek, kik a marhaleveleket átnézik. Ezek a szabálytalan marhalevelű állatokat az állatvásár helyére nem bocsátják be. — Kötelessége az előljáróságnak gondoskodni arról is, hogy a trágya és egyéb hulladékok, a vásár után a vásár helyéről azonnal eltakarítsanak. Ezen eljárás egészségi szempontból szükséges, ugyancsak az is, hogy az állatvásár helye legelő, marha-hajtó ut, állat-összejövő hely nem lehet. —

Ismét egy naptár

és pedig erősen figyelemébresztő czimmel: „Népgazdasági naptár.“ Egy kissé furcsa név, erőltetett czim; de hát ettől is sok függ, már csak kelendőség tekintetében is.

Különben az eszme igen jó; mert látszik, hogy alsóbbrendű néposztályunk boldogítását célozza, — s meg is vagyunk győződve, hogy egy szerkesztő, mint kiadók mindenekelőtt arra törekedtek, hogy a földmives népnek nyujtsanak egy olcsó könyvecskét, a mely által bevezessék az olvasgatáson kívül az igazi, okszerű gazdasági eljárásokban.

A ki Gobóczi szerkesztő bácsinak végzetlenül jóra irányuló törekvéseit ismeri, — teljes mértékben meg is lehet győződve affelől, hogy ő népboldogítói lelkesültségénél fogva, igazi apostola a nép érdekeinek.

Öt éve, hogy ő a Rózsa Kálmán és neje (ezelőtt Bucsánszki A.) fölkérése folytán világgá bocsátotta e naptár első évfolyamát mint szerkesztő, — s a mint a példa mutatja, mind nagyobb-nagyobb tért is hódít az, különösen földmives népünk közt.

Nem is csuda, mert a csinos s mondhatni szép kiállítású naptár — a szokásos — teljesen korrekt — naptári részekén kívül bő változatossággal állítottatott össze. Erősen ügyelvén — a praxisban is magát teljesen otthon érző szerkesztő — arra, hogy még a saláta-kultiváció se maradjon ki.

A naptár arczképét s illetve életrajzát is hozza József főherczeg, Réti Jánosnak és Molnár Istvánnak, mintegy példaadók gyanánt és

egyáltalában nincs kifeledve semmi, a minek egy ily naptárban benne kell lennie. Csakhogy, őszintén kimondhatjuk, teljességgel nem akképp vannak a különböző ágakat tárgyazó cikkek adva, s illetve megírva, a mint azt az ugy nevezett nép elébe adni kell. — Ugyiszólva egyetlen cikk sincs „megkérőzdve“, a mint azt éppen „nép-bácsink“ mondaná. — A nép elé ugy kell adni az illetén dolgokat, hogy az csak csinálja, de ne kelljen experimentálgatnia.

Megvalljuk, csuda fog, hogyan lehetett a bennfoglalt cikkeknek G. szerkesztő bátyánk kezén így menni keresztül; a ki, ha egy maga írja meg csupán az abban foglalt holmiségeket, bitünk és meggyőződésünk szerint, alig akadhatna ember, a ki kétségbe vonhatná, hogy még valaki korrektebbül irhatott volna meg abba valamit, mint éppen ő! —

Pl. annak a Dobóczki, M. K., Sikabonyinak egy pár valóban a szörszálhasogatásig vivő — s még is meg nem állható „Saláta-és őszi baraczk-termelés“-féle cikke. A néptanítók lapjából átvett „Alkalmos szőlőfajok megválasztása“ (Oh, dehogya alkalmas!) „A méh tenyésztése.“ (Uram Isten!) A gyökérféle zöldségek téli vetéséről. Egy nagy jövőjű faiskola stb. stb. oly hibásan s illetve odadobottan vannak tartva, miszerint teljes lehetetlenség, hogy azokat Gobóczy bátyánk csupán az illető írók, helyesebben szólva megírók kedvéért ne hagyott volna eredetiségükben.

De azt sem értjük, hogy mit akart éppen maga a szerkesztő avval a „termelésre ajánlottabb gyümölcsfajokkal?“ ugyan miért hozza ő be még a „nép“-naptárába is ezt a chaoszt? ugyan melyik az a nép, a mely ebből aztán eligazodjék, hogy nó hát már most mégis mit, hányféléet termeljenek? Hisz ő, bizton tudjuk, hogy evvel is tisztában van, — csakhogy hát félt, hogy vagy az „erdélyiek“, vagy az „országosak“ megapprehendálnak, ha valamelyik választását nem respektálja eléggé.

A szerkesztői buzgalommal párosult jóakarát véghetetlenül ki látszik e naptár szerkesztésénél is, — s meg is van e könyvecske jó móddal teremtve, — csakhogy több helyt kellett volna mégis szerkesztői plajbászát használnia kihuzásra s pennáját javításra, hogy ily hosszúra ne nyuljék ismertetésünk, — s még hosszabbra megnyult volna az, ha a hely szűke és a szerkesztőm türelme nem mondja, hogy elég!

Őszinte jóindulattal tanácsoljuk, hogy a 6-ik évfolyamot próbálja egyedül írni meg, — ha ugy tetszik, különböző nevek alatt — az igen tisztolt szerkesztő ur, — s nem hisszük, hogy akadjon bárki, ha bár-

milyen szakértő is, a ki gazdasági czikkjeinek bármelyikét ne respektálja teljes elismeréssel. Különben így is elég érdemes a szóban forgó naptár, különösen hogy a nép közt munkáló olvasóink megismerjék s azt szerényebb képzettségű társaik közt terjesszék.

Szentgyörgyi Lajos.

A csikmegyei gazd. egyesület

választmányi üléseiről közölhetjük, hogy tényészbikát a bemutatott 17 darabból 9-et találtak alkalmast és batot, összesen 970 frtért nyanyannyi község részére meg is vásároltak. A faiskola, konyhakert és virágházak kezelésére felkért bizottság részére utasítás lett kidolgozva és elfogadva. Imets F. Jákó sajnálattal említi fel, hogy gazdaközönségünk kevés érdeklődéssel viseltetik az okszerű gazdálkodás terén felmerülő eszmék és gyakorlati ismeretek terjesztésére irányuló intézmények iránt. Felemlíti ennek kapcsán, hogy a szép sikerrel működő megyei gazdasági felső népiskola mintagazdaságát, valamint belső berendezését, állattenyésztését, az újabb gazdasági eszközök czélszerű használatát alig egy két gazda tartja szükségesnek megtekinteni, mi miatt a gazdasági ismeretek a gazdaközönség körében vajmi lassan terjednek. Ezen, népünkkel született hideg, tartózkodó természet megváltoztatására, leküzdésére minden eszközt meg kell ragadnia az egyesületnek; mivelből indítványozza, kéretnék meg a megyei gazdasági felső népiskola igazgatósága az iránt, hogy szerda napokon — mikor Csikszeredán heti vásár szokott tartatni — az intézet belső és külső gazdaságát tartaná nyitva s e körülményt tábla kifüggesztése által ajánlaná a gazdaközönség figyelmébe, hogy így a gazdaközönség figyelmessé tétetvén, az intézeti mintagazdaság megtekintésére buzdittassék; kéretnék meg továbbá az intézet igazgatósága, hogy ily alkalmakkor az érdeklődő látogatók a szükséges felvilágosításokkal elláttassanak; — mely indítvány el is fogadtatott! — Bizony másutt is keveset átoogatják az ily közhasznu intézményeket — exempla sunt odiosa! —

Egyleti mozgalmak.

Választmányi ülés 1890 deczember hó 15-én.

Tartatott elnök Szabó József elnöklete alatt, jelen voltak: Báró Jósika Gábor alelnök, Gróf Béldi Ákos, Gróf Bethlen Gergely, Báró Jósika Lajos és Gamauf Vilmos, egyleti titkár.

208. Elnök előadja, hogy ezen r. k. ülést azért volt kénytelen

sürgösen összehívni, mert az orsz. gazd. egyesület e hó 11-én érkezett átirata szerint a leküldött mezőrendőri törvényjavaslat tárgyalására e hó 18-át tűzte ki s arra egy szakértő tag képviselőt kéri; — miután az országgyűlés szünetelése és a megyei választások a kiküldetést felle nehezítik, választmány írásban fogja beadni észrevételeit, a személyes megjelenésre mindazonáltal — a mennyiben az időben másként elfoglalva nem lenne — t. elnök Tisza Lászlót kérvén fel.

209. Elnök a terjedelmes javaslatot felolvastatván és arra megjegyzéseit, mint előadó megtévén — választmány az észrevételeket itt-ott csekély módosítással elfogadja s a sürgős felterjesztéssel az elnökséget megbizza.

Szabó József,
egyleti elnök.

Gamauf Vilmos,
egyleti titkár.

Választmányi ülés 1889. december 23-án.

Tartatott elnök Szabó József elnöklete alatt, jelen voltak: Báró Bánffy Ernő alelnök; Tóth Zsigmond, Dr. Szentkirályi Ákos, Gróf Bethlen Gergely, Jakab László, Molnár Sándor, e. ügyvéd; Dr. Hintz György, e. pénztárnok és Gamauf Vilmos, e. titkár.

210, 211. A november 11-én tartott rendes és a december 16-án tartott rendkívüli ülés jegyzőkönyvei felolvastatván — a mai jegyzőkönyv hitelesítésére Gróf Bethlen Gergely, Jakab László és Tóth Zsigmond tagtársak kéretnek fel.

212. Báró Kemény Ödön évdijas kötelezvényét további 6 évre megújítja — örvendetes tudásul szolgálván, a kötelezvény a pénztárhoz tétetik át.

213. E. titkár az 1890-ik évre előfizetendő lapok jegyzékét terjeszti be — választmány a következő lapok előfizetését határozza el: u. m. Pesti napló, Gazdasági lapok, Borászati lapok, Házi szárnyasaink, Földmívelési érdekeink, Falusi gazda, Gyümölcsészeti füzetek, Gyakorlati mezőgazda, Mezőgazdasági szemle, Kertészeti lapok, Wiener landwirthschaftliche Zeitung, Practischer Landwirth, Weinlaube és Pomologische Monatshefte.

215. A nagy-enyedi vinczellér-képezde igazgatósága 118. sz. a. Járai Lajos és Elekes Károly III. éves növendékeknek ösztöndíj iránti kérvényüket terjeszti be — a bizonyítványok megfelelőeknek találtatván, nevezettek részére 150—150 frt ösztöndíj negyedéves részletekben kiutaltatik, miről a t. igazgatóság és az e. pénztár értesítendő.

216. Gámán-nyomda számlája az „Erdélyi gazda“ és „Méhészeti közlöny“ 4/IV-éről — 211 frt 79 krral utalványozva lett, egyszersmint felkérte a méhészek-egylet, hogy a félévi expedíció fejében 71 frt 40 krt pénztárunknak megtéríteni sziveskedjék.

217. Gámán-nyomda számlája különféle nyomtatványokról — 68 frt 10 krral utalványoztatott.

218. E. titkár bemutatja a december 13-iki ülés megbízásából szerkesztett szakvéleményt a mezőrendőri törvényjavaslatról; — miután ezen törvényjavaslatnak tárgyalása decz. 18-áról újév utánra — január 7-ére — halasztatott, választmány kívánatosnak látná, ha ezen törvényjavaslat és vélemény egy vagy több helybeli napilapban közzététnék, mire nézve közbenjárni az elnökség kéri fel.

219. Kertészeti szakosztály újból előterjeszti a kertész Zonda László urral kötendő szerződést, miután az anyafák tényérainak megszüesbitése, valamint a kertész ur által az elvont földért kívánt évi 60 frt kárpótlás összesen évi 92 frt 50 kr. költségtöbbletet tesz ki, melynek megadása vagy megtagadása a választmányt illeti — választmány ugy szakszempontról, mint méltányossági tekintetből ezen költségtöbbletet indokoltnak találja a szerződésnek ezen alapon való megkötésére az elnökséget felhatalmazza.

220. Kertészeti szakosztály indítványozza, hogy támaszkodva a mezőrendőri törvényjavaslatra országos mozgalom indítassék a hernyóirtás szigorú fogatosítása, valamint a cserebogárnak díj melletti szedése érdekében — választmány az üdvös indítványt egyhangú helyesléssel fogadván, a közigazgatási bizottságokat fogja ezen ügyben megkeresni.

221, 222. A kolos-monostori tanintézet igazgatósága 372. sz. a. a kísérletileg termelt cukorrépa polarizációjának eredményét közli — az érdekes adatok az illetőkkel és a lapban is közöltetni fognak, kapcsolatban — a mennyire lehet — az állami vegykeresleti állomástól beszerzendő adatokkal. Egyszersmint a választmány kedves kötelességet teljesít, midőn a t. igazgatóságnak és a fáradságos vizsgálatokat végző Tuba Lajos vegytanár urnak ezennel jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

223—225. A tagosítás reformja ügyében Fogarasmegye kijelenti, hogy előterjesztésünkhez teljesen hozzájárul, míg Nagy-Küküllőmegye csakis a mezőgazdasági indokokból elrendelendő tagosítás eszméjét véli elfogadhatónak; végre a brassói kereskedelmi és iparkamara ki-

jelent, hogy ezen — bár igen fontos ügyben — nyilatkozni nem illetékes; — ezen válaszok tudomásul szolgálnak.

226. Ministerium 36107. sz. a. az aszalt szilva kivitelénél tapasztalt visszaélésekre hívja fel az egylet figyelmét — lapban kivonatossan közlendő.

227. Ministerium 64,402. sz. a. értesít, hogy a buenos-ayresi kiállítás bejelentési határideje 1890. január 1-éig meghosszabbított — tudomásul szolgál.

228. M. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége különböző csemeték és magvak szállítására ajánlati tárgyalást hirdet — lapokban közölve lett.

229. A felső-tiszavidéki gazd. egylet indokolt felterjesztésben a Romániával kötendő kereskedelmi s vámszerződésben a gazdák érdekeinek figyelembevételét követeli, addig is intézkedést óhajtván arra nézve, hogy a romániai termények Szerbián át be ne csempésztessenek — válaszmány a t. társaság felterjesztéséhez egyhangulag hozzájárulván, hason értelemben a ministeriumhoz folyamodik.

230. E. pénztárnok november havi kimutatása, mely szerint 1479 frt 72 kr. bevétellel 321 frt 24 kr. kiadás áll szemben — tudomásul szolgál.

231. A bécsi mezőgazdasági kiállítás érdekében — külön felhívás lesz kibocsátandó s az 1885-iki budapesti kiállításon résztvevő egyéneknek megküldendő, sulyt fektetvén a bor, szarvasmarha, majd gyümölcs és tejtermékek bemutatására.

232. Elnök bejelenti, hogy Gróf Haller Jenő tagtárs ur 500 frt értékű állatkiállítási részjegyeit egy kitűzendő díj céljára az egylet rendelkezésére bocsátja — a nagylelkű adomány az ülés színhelyén e. pénztárnok urnak átadatván, a nemes gróf urhoz külön köszönő irat fog intézteni. Egyszersmint határozatott, hogy a szelvények, kihuzásuk után mindaddig takarékpénztárilag, mint „Gróf Haller Jenő állatkiállítási díja“ külön kezeltessenek, míg az összeg beváltva nem lesz, a midőn a díj hovaforrásáról intézkedni szintén a válaszmány lesz hivatva.

234. E. pénztárnok ur a hátralékos alapító és évdijas tagokkal szemben intézkedéseket kér — a hátralékosok jegyzéke összeállítandó s egyleti ügyvéd urnak behajtás végett átadandó.

235. Dr. Szentkirályi Ákos tagtárs ur, mint a szövetségbe lépett gazdasági egyletek közgyűlésére felkért képviselő kimerítő szóbeli je-

jelentést tesz a közgyűlés lefolyásáról — az érdekes részletekben bővelkedő jelentést választmány örvendetes tudomásul veszi s Dr. Szentkirályi Ákos urnak fáradozásaiért köszönetet szavaz.

Hitelesítik:

Gróf Bethlen Gergely,

Tóth Zsigmond,

Jakab László.

Szabó József,

egyleti elnök.

Gamauf Vilmos,

egyleti titkár.

Két pályakérdés.

— Az országos magyar gazdasági egyesület a Simunyak-féle pályadij-alapból 400 frt jutalmat tűz ki oly munka megírására, a mely a gazdasági becslést a mai kor színvonalán s különös figyelemmel Magyarország mezőgazdaságának követelményeire a legmegfelelőbbben tárgyalja. A pályadij csakis abszolút becsü műnek adható ki. Az író sorolja elő a becsléstan általános részében a becslés fogalmát, tárgyait és okait, a módokat és eljárásokat és annak segédeszközzeit stb., a különös részben pedig a becslési eljárást egyes művelési ágaknál, a telek nem termő részeinél terjeszkedjék ki az ingó javak becslésére, sorolja föl a tiszta jövedelem és tőkeérték kiszámításánál tekintetbe jövő tényezőket, végre egyes különös becslési eseteket is.

* * *

— Egyes gazdák és gazdasági egyletek önkéntes adományából és a Simunyak-féle pályadij-alapból 1000 frt jutalom tűzetik ki oly munka megírására, a mely a gazdasági könyvvitelt a mai kor színvonalán és különös figyelemmel Magyarország mezőgazdaságának követelményeire, a legtúzetesebben tárgyalja. A pályadij csakis abszolút becsü műnek adható ki.

Író terjeszkedjék ki a gazdasági könyvvitel hasznosságának bizonyítására stb.; általában és különösen tárgyalja továbbá a leltári könyveket, a lényeges könyveket, a szükséges segédkönyveket, a pénz-, takarmány- és egyéb előirányzatokat, s végre terjeszkedjék ki az ellenőrzésre.

Az előadottak alkalmazásának megvilágítására válasszon a pályázó az életből egy gazdasági könyvviteli példát és ismertesse meg ezt teljes részletességgel.

Terjeszkedjék ki figyelme az esetleg elkövetett könyvelési hibák kiigazításának módjaira, az összes könyvek külső alakjára, táblázatok és minták szerkesztésére, szóval mindarra, a mire a gyakorlati gazdának az életben szüksége lehet. Végre szerkesszen oly könyvviteli mintatáblázatokat, a melyek a közforgalomba hozva, minden egyes gazda által a saját forgalmának megfelelő tartalom és mennyiségben egy könyvbe foglalhatók össze, hogy ekként a gazdaközönség egy saját különleges igényeinek teljesen megfelelő kész könyvet rendelhessen meg.

Mindkét munka pályázata 1891. évi június hó 31-én jár le, mely napig az idegen kézzel irt, kellően lapszámozott és jeligés levélkével ellátott pályamunkák az országos magyar gazdasági egyesület irodájába nyújtandók be (Budapest, Köztelek).

A jutalmazott mű a szerző tulajdona marad, de tartozik az országos magyar gazdasági egyesület felügyelete alatt álló gazdasági könyvkiadó-vállalatnak a szokásos tiszteletdíjért a tulajdonjogot átengedni. —

A részletesebb pályázati feltételek, melyeket lapunk szűk tere miatt egész terjedelmükben nem közölhetünk, a most említett cím alatt tudhatók meg. —

Szives figyelembevételül!

Az „Erdélyi gazda“ és „Méhészeti közlöny“ 1889-ik évi 5-ik száma teljesen elfogyván, azt néhány példányban — együttesen 15 krajczárért — visszaváltani óhajtjuk, mely czélból a hivatolt számot hozánk mielőbb beküldeni kérjük. A szerkesztőség.

Lapunk mai mellékletét; az egeresi trágyagipsz ismertetését és az avval eddig elért eredmények adatait melegen ajánljuk t. olvasóinknak szives figyelmébe.

Hirdetés.

(1.)

(1—1.)

Eladó fajgalambok.

Minden kiállításon kitüntetve.

Angol parókások, párja	8—18 frt.
Angol és skót pávák, párja	10—18 „
Schmalkaldeni szerecsenfej, párja	18 „
Jácziint	8—12 „

Collektio megvételénél olcsóbban adom.

Cserébe elfogadok:

1 jól trenirozott tisztavérű angol agarat, 1 hátultöltő fegyvert, 1 czimbalmot, fajmajorságot, fajmalaczozt vagy más hasznos tárgyat.

Murányi József,

Kolozsvárt.

Szerkesztő bizottság: elnök Szabó József; Dr. Berde Áron, Br. Iósika Sámuel, Szabó Sámuel, Vörös Sándor.

Felelős szerkesztő: Gamauf Vilmos.

P I A C Z I Á R A K.

A heti vásár		Gabona mérték	Tiszta búza	Elegy búza	Rozs	Arpa	Zab	Török-búza	100 kiló		1 köbméter tüzifa	1 kiló marhahús
h e l y e	n a p j a								széna	szalma		
k r a j e z á r o k b a n												
Budapest	december 30	métermázsa	857	—	800	757	800	523	—	—	—	—
Brassó	december 27	hektoliter	630	410	420	500	280	360	180	70	260	40
Deés	december 24	"	680	600	580	—	320	540	380	210	280	28
Fogaras	december 27	"	600	550	420	—	275	330	250	140	210	32
Gyula-Fehérvár	december 28	"	600	500	450	—	300	350	270	180	230	31
Kézdi-Vásárhely	december 19	"	610	520	450	420	275	420	400	90	230	28
Kolozsvár	december 26	métermázsa	820	—	700	—	640	480	350	180	300	38
Maros-Vásárhely	december 19	"	780	735	735	—	600	455	360	250	290	32
Nagy-Szeben	december 20	hektoliter	570	450	450	—	250	360	190	140	350	36
Nagy-Várad	december 24	"	588	480	495	340	264	320	300	180	320	48
Sepsi Szt.-György	december 23	"	610	560	420	360	280	400	400	150	150	32
Szász-Régen	december 12	"	575	480	415	360	235	380	280	200	260	28
Torda	december 28	"	625	475	500	—	300	325	300	30	225	32

Nyom. Gáman J. örök. Kolozsv.